

товується і в ситуації стресу при формуванні хворобливого стану. Вибір органу чи системи, що піддається руйнівному впливу стресу, для кожної людини індивідуальний і визначається функціональним та морфологічним станом особистості. Основа розвитку хвороби при тривалому стресі - це тривала дія гормонів, що формують стрес - реакції та викликають порушення в обміні ліпідів, вуглеводів, електролітів. Якщо емоційний стрес призводить до стійких порушень психічної адаптації, вони проявляються клінічно вираженими розладами. Сильний або відносно слабкий, але тривалий емоційний стрес, порушуючи механізми саморегуляції вегетативних функцій, є причиною становлення початкових стадій соматичних розладів.

Отже, фізіологічно закономірним результатом послідовного накопичення так званих затриманих емоцій в певних умовах (пригнічення та витіснення одних компонентів емоцій і надмірна активація інших) стає різна патологія. Функціональний етап ураження переходить у деструктивно-морфологічні зміни в соматичній системі, відбувається генералізація психосоматичного розладу. Таким чином, психічний фактор виступає як руйнівний. Емоційні, психологічні фактори є чинником захворювання або його лікування.

Список використаних джерел:

1. Пипа Л.В., Лисиця Ю.М., Світільник Р.В. Соматоформні (психосоматичні) розлади у дітей. Актуальність проблеми у педіатричній практиці (частина 1) // Современная педиатрия.- 2015.- №2 (66). С.123-127.
2. Гура О.С. Теоретичні основи вивчення психосоматичних захворювань, спричинені розладами психосексуальної сфери особистості // Вісник Дніпропетровського університету.- 2014. - №20.- С. 36 - 37.
3. Волошко Н.І. Психосоматичні хвороби як результат впливу негативних психологічних факторів // Проблеми сучасної психології.-2015.- №30.-С.126.
4. Сельє, Г. Стресс без дистресса / Ганс Сельє ; под ред. Е. М. Крепса ; предисл. Ю. М. Саарма ; пер. с англ. А. Н. Лука, И. С. Хорола. Москва : Прогресс, 1979. 124 с.

*Науковий керівник: В.І. Афанасенко, доктор філософ. наук, доцент
Хмельницький національний університет*

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЯК ЄДИНА СИСТЕМА ОСВІТИ В ЄВРОПІ

Гнатюк А.Є.,

здобувач вищої освіти спеціальності 141

«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,

Миколаївський національний аграрний університет

Отримання вищої освіти є одним з головних етапів в житті людини. Мало таких занять, на які люди витрачають п'ять років життя, багато в чому собі відмовляючи. А справа в тому, що побудова гарної кар'єри без отримання вищої освіти практично неможливо. Крім того, освіта прищеплює не тільки навички і знання, але ще і сприяє особистісному розвитку.

Навіть якщо процес навчання людину не надихає, йому все одно постійно доводиться стикатися з різними проблемами і вирішувати їх спільно зі своїми колегами. Беручи участь в подібних громадських заходах, людина вдосконалює власних характер, а це і є платформа для успішного життя в майбутньому. Саме при отриманні вищої освіти у людини закладаються основні ціннісні орієнтири, формуються життєві цілі. Для того, щоб досягати успіхів на кар'єрних сходах, людина повинна володіти міцним фундаментом, що містить велику кількість знань і навичок. Вкрай бажано, щоб абітурієнт правильно обрав напрямок для здобуття вищої освіти [1].

Варто також відзначити, що освіта формує людину, і такі особистісні якості, як самодисципліна, цілеспрямованість, вихованість, толерантність, комунікабельність, тяга до нових джерел інформації та багато іншого. Відповідно, вироблені якості можуть допомогти людині краще адаптуватися в соціальному середовищі, вільно і відкрито виступати на публіці, висловлюючи свої думки і точку зору, знайти однодумців, а також придбати значущий статус в суспільстві.

Перелік того, що можна отримати за рахунок освіти:

1. Гроші
2. Саморозвиток
3. Втілення своєї мрії в життя
4. Впевненість в самому собі

Всі ці факти наочно показують, що освіта зараз дуже важлива для людей і без неї в житті буде набагато важче. В отриманні освіти теж бувають труднощі, але до кращого життя завжди треба стрімко йти і не опускати руки. Коли результат буде отримано, то відразу стане приємно і добре від того, що ці старання не були даремними.

Що таке "Болонський процес"? «Болонським» прийнято називати процес створення країнами Європи єдиного освітнього простору. Його початок було покладено підписанням в 1999 р в Болоньї (Італія) Болонської декларації, в якій були сформульовані основні цілі, що ведуть до досягнення сумісності і, в кінцевому рахунку, гармонізації національних освітніх систем вищої освіти в країнах Європи.

Основними цілями Болонського процесу є: розширення доступу до вищої освіти, подальше підвищення якості та привабливості європейської вищої освіти, розширення мобільності студентів і викладачів, а також забезпечення успішного працевлаштування випускників вищих навчальних закладів за рахунок того, що всі академічні ступені й інші кваліфікації повинні бути орієнтовані на ринок праці. Приєднання України до Болонського процесу дає новий поштовх модернізації вищої професійної освіти, відкриває додаткові можливості для участі вузів у проєктах, що фінансуються Європейською комісією, а студентам і викладачам вищих навчальних закладів - в академічних обмінах з університетами європейських країн [2].

При цьому в нормативних документах зазначалося, що кожна країна виробляє свої шляхи досягнення якісної зміни освіти і створення сприятливих умов для отримання будь-якої освіти людьми з різними здібностями, можливостями, інтересами і схильностями.

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитово-модульної системи відповідно вимогам Болонського процесу. Кредитово-модульна система організації навчального процесу - це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на об'єднанні модульних технологій навчання і залікових освітніх одиниць (залікових кредитів).

Заліковий кредит – це одиниця вимірювання навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння змісту модуля програми навчальної дисципліни. Заліковий Кредит (Credit) включає всі види робіт студента, які передбачені в затвердженому індивідуальному плані.

Модуль – це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), яка реалізується відповідними формами навчального процесу.

Рекомендується єдина європейська шестибальна система оцінок:

A - "відмінно" (10 відсотків).

B - "дуже добре" (25 відсотків).

C - "добре" (30 відсотків).

D - "задовільно" (25 відсотків).

E - "посередньо" (10 відсотків).

F (FX) - "незадовільно".

Всі заходи, всі реформи в рамках Болонського процесу спрямовані, природно, на створення оптимальних умов для якнайкращої підготовки студентів. Оскільки студент повинен бути не тільки об'єктом, а й суб'єктом навчального процесу, абсолютно ясно, що без активної участі студентів ніякі реформи не можуть бути досить ефективними. Студенти повинні ясно розуміти завдання і цілі Болонського процесу, їх голос повинен бути чутний при прийнятті тих чи інших рішень. Інструменти, що дозволяють враховувати точку зору студентів при вирішенні тих чи проблем вищої освіти, різноманітні. Це і представництво студентів у вчених радах вузів, і систематичне анкетування студентів з метою з'ясування їх задоволеності або незадоволеності викладанням, і сприяння адміністрації вузів в організації та функціонуванні органів студентського самоврядування.

Об'єктивно існує така небезпека як «витік мізків» в результаті приєднання України до Болонського процесу. Визнання українських дипломів в Європі істотно полегшить працевлаштування наших випускників в країнах – учасницях Болонського процесу, але треба тверезо визнавати, що процес відтоку фахівців може стати менш активним тільки тоді, коли вітчизняні роботодавці, включаючи державу, зможуть запропонувати випускникам умови роботи, які можна порівняти з тими, на які вони можуть в принципі розраховувати на Заході (гідну оплату праці, можливість працювати в області високих технологій з використанням найсучаснішого обладнання і т.д.). У цих умовах можна очікувати не тільки скорочення відтоку вітчизняних фахівців, а й появи зарубіжних претендентів на вітчизняні робочі місця, що підвищить вимоги до конкурентоспроможності випускників вузів.

Чи не всі професори і дослідники вважають, що Болонський процес позитивно позначається на освіті. Систему часто критикують за спрощення умов для надходження і закінчення університету і скорочення часу навчання.

Звичайно, обсяг матеріалу, який зараз вивчають на бакалавраті не порівняти зі старою формою освіти. Але з іншого боку, студентам дають потрібні знання і для початку роботи, і для продовження навчання на магістратурі. І якщо людина не прагне до науки, він може відразу почати працювати.

Існують також студентські організації, які борються не тільки з поганими результатами впровадження в життя принципів Болонської конвенції, а й проти самих цих принципів. Так, деякі вважають, що Болонський процес спрямований на комерціалізацію вищої освіти, орієнтацію його лише на ринок праці, зниження рівня якості масової освіти, адже магістратура доступна лише невеликій частині студентів (більшість обмежується бакалаврською освітою), і на те, щоб освіта стала «фрагментарним», нездатним сформуванню людини з самостійним, критичним мисленням.

Питання перспектив і проблем болонської світової системи постійно знаходиться в полі обговорення країн-учасників Болонського процесу. Оскільки рейтингова система, яка встановлена як єдиний стандарт, викликає розбіжності у представників освітньої сфери і обурення у студентів.

Згідно з Болонською системою освіти, для того щоб студенту отримати вищий бал з якого-небудь предмету, йому необхідно вивчити 90-100% матеріалу, яким його навантажує викладач. Одна дисципліна включає в себе: лекції, семінари, лабораторні та практичні заняття, а таких предметів на курсі в середньому 10-12. При цьому приблизно 60% навчальної програми дається на самостійне вивчення студентом і учень вузу елементарно не встигає засвоювати матеріал на належному рівні.

До того ж з'являється жорстока конкуренція в групах за можливість відповісти на парі і отримати свою оцінку. І чим більше студентів в академічній групі, тим складніше вирватися в ряди відмінників.

Ще один істотний мінус болонської освітньої системи в тому, що в Україні досі не сприймають дипломованих бакалаврів, як фахівців з вищою освітою. Це пов'язано з тим, що більшість роботодавців звикли до радянської системи, коли бакалаврат вважався не закінченою вищою освітою.

Плюс до всього, Україна до цих пір не може створити своїм студентам сприятливий клімат для переїзду на навчання за кордон. При цьому всім кращої альтернативи Болонському процесу поки немає і думок «за» набагато більше ніж «проти». Це єдина система, якій вдалося упорядкувати вищу освіту, при цьому не нав'язувати багато правил. Положення в декларації написані у вільній формі і як їх реалізовувати кожен ВНЗ вирішує сам.

Необхідність реформування системи освіти України, її удосконалення і підвищення рівня якості є найважливішою соціокультурною проблемою, яка значною мірою зумовлюється процесами глобалізації та потребами формування позитивних умов для індивідуального розвитку людини, її соціалізації та самореалізації в цьому світі.

В Україні, як і в інших розвинених країнах світу, вища освіта визнана однією з провідних галузей розвитку суспільства, тому основною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, оновлення змісту освіти та організації навчально-ви-

виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових основами економіки, сучасних науково-технічних досягнень.

Пріоритетними напрямами державної політики щодо розвитку вищої освіти є:

- особистісна орієнтація вищої освіти;
- формування національних і загальнолюдських цінностей;
- створення для громадян рівних можливостей у здобутті вищої освіти;
- постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу;
- впровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій;
- формування в системі освіти нормативно-правових і організаційно-економічних механізмів, залучення і використання позабюджетних коштів;
- підвищення соціального статусу і професіоналізму працівників освіти, посилення їх державної і суспільної підтримки;
- розвиток освіти як відкритої державно-громадської системи;
- інтеграція вітчизняної вищої освіти до європейського та світового освітнього просторів.

Список використаних джерел:

1. <https://hr-portal.ru/blog/vazhnost-vysshego-obrazovaniya-dlya-karery>
2. https://ru.wikipedia.org/wiki/Болонский_процесс
3. <https://kudapostupat.com/bolonskaya-sistema-obrazovaniya-v-ukraine-perspektivy-i-problemy/>
4. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод. огляд / Уклад. Л. А. Якимова. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. – С. 3, 5.
5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька // К.: Центр навчальної літератури, 2003.
6. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.

*Науковий керівник: С.Б. Літвінчук канд. пед. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

ВИКОРИСТАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Петренко Н.В.,
*канд. пед. наук, доцент
завідувач кафедри фізичного виховання
Миколаївський національний аграрний університет*

Науково-педагогічна діяльність науково-педагогічних працівників університету сприяє розвитку закладу вищої освіти та спрямована на підвищення якості навчання здобувачів вищої освіти, надання освітніх послуг, що забезпечує конкурентноспро-